

OKOSÓRÁT, LÁNCCAL

*A hőmérő 23 fokot mutat,
október vége van, fiatal nők topban
napoznak a padokon.
A pár méterre magasodó áruház
polcain hatalmas Mikulások
sorakoznak műcsokoládéból,
csilingelés hallatszik,
szól a Last Christmas
– szegény George Michael –
meg a Merry Christmas
– szegény mi...*

Képzelve, ez lesz december 24-ig! Estére mindig megfájdul a fejem, és annyira megutálom a karácsonyt, hogy otthon nem lesz kedvem semmi ünnepi cécióhoz – panaszkodik az egyik középkorú eladónő. Fiatalabb korosztályú kollégáit nem izgatja a dolog, fülükben állandóan a legfrissebb zene szól, vagy éppen beszélgetnek a drót segítségével. Elvannak a saját belső világukban meg a Facebookon.

Pénzsórás, áhítattal

A Vörösmarty téri forgatagban átlag magyar ember ritkán vásárol, még ételt, italt se nagyon, mert drága. Ajándékot meg végképp nem, hiába találhatók itt egyedi, zsűrizett ipar- és népművészeti tárgyak is a sok gagyi mellett, ezt a teret, akárcsak a Bazilika előttit, kisajátították a külföldiek. Nekik szólnak a plakátok, az árak, a behívogató emberek.

Arra viszont büszkék lehetünk, hogy számos külföldi média a világ legszebb karácsonyi sokadalmai közé sorolja a budapestit.

A Deák Ferenc utca, akarom mondani, Fashion Street képe, kínálata tényleg impozáns, és az Andrassy út is világszínvonalú fényárba öltözik esténként. Londoni típusú piros, emeletes turistabusz helyett elég felszállni a 105-ös buszra, és hosszan gyönyörködhet az ember a fényözönben – mást úgy

Igen, a fogyasztási láz, a tárgyfelhalmozás oda vezetett, hogy nem tudunk örülni az ajándékoknak, főleg ha azok személytelenek, nem hozzánk szólnak, csupán kötelességből letudottak. Jólét? Bizonyos fokig igen, hiszen a legtöbb embernek tízszer-hússzor annyi holmija van, mint mondjuk a hetvenes években.

közösség, holott annak a kismadrágnak vagy pulóvernek semmi baja nincs.

Ma már ruhafélét nem is vesz senki ajándékba rokonyereknek. Úgyis megvan mindene. Hát akkor mit? Barbie és Little Pony vagy valamelyik Star Wars rémség a végső menedék. Ahogyan *Emma Thompson* kérdezi az *Igazából szerelemben*: melyik Barbie-t ajándékozzuk a kis Judynak? Amelyik úgy néz ki, mint egy transzvesztita, vagy amelyik egy dominát formáz?

sem tehet, egyrészt, mert mindig óriási a dugó, és araszolunk, másrészt, mert az itteni üzletek árait sem a honi átlagpénztárcához szabják.

A tévét mostanában már csak az otthon nagyon unatkozó vidéki háziasszonyok meg az erős idegzetűek kapcsolják be – hogy aztán rögtön ki is kapcsolják, mert éjjel-nappal minden adón tömik az ember fejét a milliányi hirdetéssel. Agresszíven üvöltő rajzfilmfigurák és jobb sorsra érdemes színészek serkentenek az állandóan akciós online cucc beszerzésére.

Fekete Péntek, Fekete Hét, Fekete Hónap, Bronz, Ezüst, Arany Vasárnap. Vásárolj, fogyassz, költsd a pénzt – ez lett a karácsonyból. Közben egyre bőszebb itthon az áhítatos körítés, amelynek álságossága mind jobban kitűnik a fölös fogyasztási örület fokozódásával.

Dominák és gyilkos tankok

Amikor tucatnyi ajándékot talál csemeténk a fa alatt, egyiknek se tud örülni – elvész az újdonságokban, azt se tudja, kitől mit kapott, képtelen összekapcsolni egy bizonyos fényes masnis dobozt egy bizonyos személyvel, egyébként is rengeteg a már meglévő játéka. Eljött az a kor – mostanában már az óvodában is! – amikor a márka számít, az, hogy mindenképp a legjobb, legújabb legyen meg neki. A szülők szinte érezhető kényszerítéséről, egymás közötti vetélkedéséről, versenyfutásáról szól ez. Hogy mindenki gazdálkodja ki a menő cuccot, akkor is, ha abban a hónapban nem tudja kifizetni a közös költséget. Ha valamelyik kicsit nem márkás holmiba öltöztetik, szegénynek titulálja őket a

A legó mindig beválik, van is belőle minden családban tonnaszám, és tényleg elvan vele, főleg a fiúgyerek. Aki persze inkább velünk lenne el, ha több időnk volna vele játszani, és akkor megtenné a filléres dominó vagy a marokkó is, nem kellene mindig új műanyag halmazt vásárolni.

Kamasznak semmit nem érdemes ötletszerűen ajándékozni, olyanra vágyik ugyanis, aminek a középkorúak a nevét se tudják kiejteni. Vagy videójátékot? De melyiket? Amelyikben egy perc alatt ötven embert fénypuskáznak le, vagy amelyikben száz embert tapos halálra a tank? Okosórát, láncsal? Talán. Ilyenkor a szülőknek érdemes előre konzultálni az ifjonccal. Azt azért jegyezzük meg halkan, hogy ma a kamaszkor 30 éves korig is elhúzódhat. . .

Quadtúra és flamencotanfolyam

Némely családok újabban rájöttek, hogy nem tárgyat kell ajándékozni egymásnak, hanem élményt. Jelképesen valami apróságot a fa alatt, de inkább egész napos kirándulást, falusi turizmust, menőbbeknek bio-vega kiruccanást, játszóházasdit, minipolisz látogatást, nagyobbaknak falmászást vagy szabadulószobás programot. Egész játszópaltók állnak azok rendelkezésére, akik szülinapon vagy karácsonykor közös élménnyel szeretnék meglepni gyerekeiket. Vidám szánkózás, hógolyózás a barátokkal, esetleg szabadtéri grillezés, forró teával, forralt borral, hiszen ma már jelképes a tél.

Felnőtteknek sláger a wellness utalvány, a repülőjegy, a városlátogatások, spa hétvégék, kedvelt a színházbérlet, a koncertjegy, az újságelőfizetés.

Ha tudjuk, ki szerettünk kedvenc írója, nyert ügyünk van, és akkor is, ha ismerjük barátunk hobbitját, gyűjtőszendvélyét. Vigyázat: bélyeggyűjtőnek ne ajándékozzunk bélyeget, mert úgy járunk vele, mint a híres gyermekvers főhőse, aki attól kezdve, hogy kapott egy kilót, felhagyott ezzel az időtöltéssel. A gyűjtőszendvély ugyanis a vadászat örömeivel teljes.

Az interneten is böngészhetünk olyan ötletek után, amelyek kifejezetten pároknak szólnak: „nyomozás egy rejtélyes vacsorán, közös kalandtúra a Kelet kávézótól egészen Szlovéniáig. Páros quadttúra, kanyoning (?) vitorlázás vagy gokartbérlet. Relax masszáz,

páros kényeztetés, romantikus gyertyafényes vacsora a Duna ölelésében.”

Elfoglalt menedzsereknek gyakran meditatációs elvonulást ajánlanak – sokszor van is min elgondolkozni – valamelyik eldugott hegyvidéki butikszállodába. Ez mindig jól jön, csak ne oda szóljon a voucher, ahol a múltkor a vállalati meeting vagy a találka volt. Módosabb barátnői csapat szívesen elzarándokol jógaóra meg léböjtkúrára – drága dolog ám nem enni semmit! – aztán közben lesik, ki szegi meg elsőnek a fogadalmat.

Nagyszülőknek ma már nem gypjú derékvédő és mamusz dukál, hanem flamenco- vagy nyelvtanfolyam, gyógyfürdőbérlet. Esetleg családi hozzájárulás egy új fogsorhoz – vagy ha ez nem elég romantikus, akkor a nászúthoz, amennyiben második esküvőjére készül az ötvenes-hatvanas pár.

Idősebb nagymamáknak, nagypapáknak meglepetés egy fotóösszeállítás, amelyet az unoka rendezett albumba, és mondjuk a saját rajzaival egészítette ki. Örök emlék, ha a régi videókazettákon látható családi filmeket CD-re vagy pendrive-ra íratjuk, és őseink is megnézhetik a laptopjukon.

Barátnők gyakran megajándékozzák egymást: fölös csajos mütyürök a jellemzőek. Sima virágos bögre már ciki, bizsu képeséyes, érdekes konyhai cucc vagy fűszer, bio, vegá házi lekvár, egy üveg csatni, esetleg blogger szakácskönyv jól jön, smink túl intim, inkább különleges szappan, illatosító, potpurri,

mécses járja, vagy valami poénos baromság. Mondjuk fánk- és pizzaalakú párna, önkeverő bögre, fém lépcsőlépegető rugó, bakelit lemez poháralátét, ananász formájú lámpa, kaparós térkép, rozsdamentes acél teafilter.

Praktikus szemléletű családanyák ott-honában hajdanán megbújt egy nagy kartondoboz, amelyben az ajándékba kapott fölös holmik lapultak, ráírva ki, kitől kapta és mikor. Ezeket aztán lehetett újra hasznosítani. Régen egy nagy füzetbe vezették a gondosabb mamák, hogy melyik évben kinek mit ajándékoztak a családtagok, így kizárt volt az ismétlés, sértődés, félreértés. Ma sem haszontalan ez, de a listát a laptopon vezessük.

Parfüm és ékszer – ezek azok az ajándékok, amelyeket férfiak vesznek nőknek, mióta világ a világ. Egy tapasztalt eladó – ha egyáltalán fellelhető még ilyen valahol – rögtön konstatálja, hogy barátnőnek vagy feleségnek lesz-e a holmi, már csak az értékből és a csomagolásból is. Mondjuk egy Tom Ford Black Orchid parfüm nem a hűséges asszonynak jár, hanem egy hűtlen férjtől – valaki másnak...

De hogy lehet jelen egy szerető a meghitt családi estén? Mondjuk, úgy, hogy vesz egy doboz – ártatlannak tűnő – karácsonyfadísz, és megkéri a kedvesét, tegye fel azokat a fára. Majd fényképezze le, és küldje el neki a telefonján, miközben a felesége bontogatja az ajándékot.